

Powiatowy Urząd Pracy w Żninie

Powiatowy Urząd Pracy

88-400 Żnin, ul. Składowa 4

tel. 52 303 10 64, fax. 52 303 10 85,
tozn@praca.gov.pl, www.pup.znin.pl

Osoby bezrobotne zamieszkałe na wsi w powiecie żnińskim

Sporz. A. Witucka

Specjalista ds. rozwoju zawodowego

Żnin, lipiec 2022 r.

Obszary wiejskie od początku XXI wieku stoją w obliczu istotnych zmian strukturalnych wynikających z ich niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej. Ich rozwój jest ściśle związany z rozwojem gospodarczym i społecznym. Do najważniejszych problemów obszarów wiejskich przedsiębiorczości należą m.in.: jawne i ukryte bezrobocie, niekorzystne wskaźniki demograficzne i brak miejsc pracy, niższy niż w mieście poziom rozwoju infrastruktury technicznej i społecznej.

Dlatego istotne jest, aby podejmowane działania aktywizacji zawodowej bezrobotnych nie były chaotyczne i przypadkowe, lecz wynikały wprost z obserwacji zmieniających się tendencji na rynku pracy.

Zasadniczym celem niniejszej analizy jest ocena rynku pracy w powiecie żnińskim, charakterystyka bezrobocia w obszarach wymagających interwencji i weryfikacja celowości stosowania przez Powiatowy Urząd Pracy w Żninie (PUP) konkretnych usług i instrumentów.

Podstawą do przygotowania analizy było Sprawozdanie MRiPS-01 o rynku pracy.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w końcu grudnia 2021 r. wyniosła 2158 osób. W porównaniu z końcem grudnia 2020 r. (2472) ogólna liczba bezrobotnych pozostających w rejestrze tutejszego Urzędu zmalała o 314 osób.

Natomiast na koniec czerwca 2022 r. w ewidencji osób bezrobotnych figurowało 1828 osób bezrobotnych (spadek o 330 osób w porównaniu z końcem roku 2021).

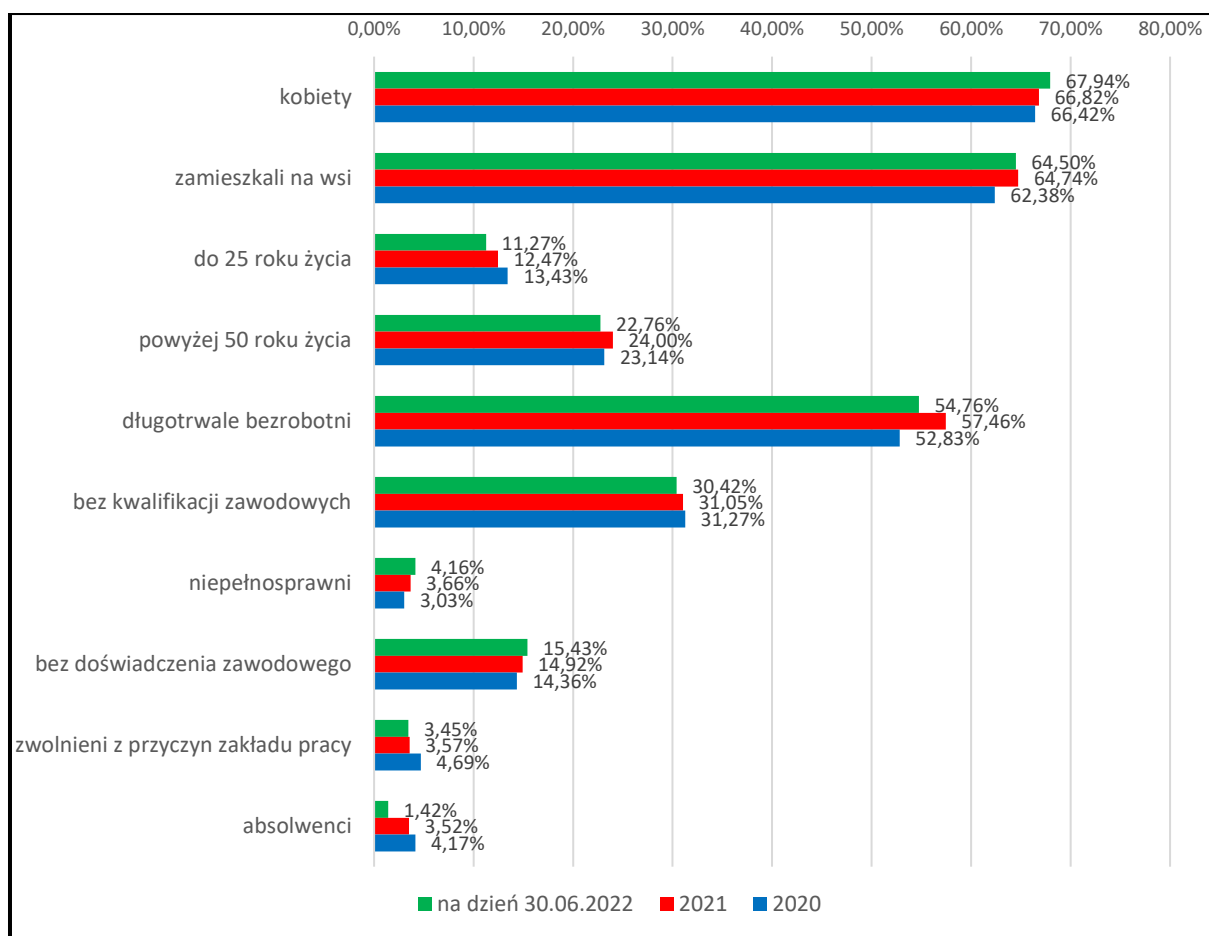
Wskaźnik stopy bezrobocia rejestrowanego (charakteryzujący udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo) dla powiatu żnińskiego wyniósł w grudniu 2021 r. 9,0% . W porównaniu do końca grudnia 2020 r. (10,2%) wskaźnik dla powiatu był niższy o 1,2 p.p.

Na koniec maja 2022 r. stopa bezrobocia w powiecie żnińskim wyniosła 7,9 %.

Dane statystyczne pokazują, że utrwała się niekorzystna struktura społeczno-demograficzna powiatu, co przekłada się na liczbę osób będących w rejestrze PUP w Żninie.

Od lat najbardziej liczne grupy stanowią kobiety, zamieszkali na wsi oraz długotrwale bezrobotni.

Wykres 1. Udziały (w %) wybranych grup w liczbie bezrobotnych ogółem w powiecie znińskim. Stan w końcu 2020 r., 2021 r. i na dzień 30.06.2022 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MRiPS-01

W końcu czerwca 2022 r. większość bezrobotnych stanowiły kobiety (67,94% ogółu). Taka sama sytuacja miała miejsce na koniec grudnia 2021 r. - kobiety stanowiły 66,82% bezrobotnych i na koniec grudnia 2020 r. – 66,42% . Mieszkańcy wsi na koniec czerwca 2022 r. stanowili 64,50 % ogółu bezrobotnych w powiecie, na koniec grudnia 2021 r. - 64,74% a w grudniu 2020r. - 62,38%. Natomiast osoby długotrwale bezrobotne na koniec czerwca 2022 r. stanowiły 54,76% ogółu bezrobotnych, na ostatni dzień grudnia 2021r. - 57,46% a w 2020 r. 52,83%. W końcu czerwca 2022 r. osoby niepełnosprawne stanowiły 4,16% ogółu, a 30,42% zarejestrowanych bezrobotnych nie posiadało kwalifikacji zawodowych.

Liczebność tych grup w porównaniu z rokiem 2021 i 2020 nie uległa znacznym zmianom.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące struktury osób bezrobotnych. Dane pochodzą z sprawozdania MRiPS – 01 „Sprawozdanie o rynku pracy”.

Tabela 1. Struktura bezrobotnych zamieszkujących na wsi na tle ogółu bezrobotnych. Stan na dzień 30.06.2022 r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni			
	Ogółem		Zamieszkali na wsi	
	W liczbach bezwzględnych	w %	W liczbach bezwzględnych	w %
1. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach	1828	100	1179	100
z tego				
do 1	231	12,64	135	11,45
1-3	230	12,58	128	10,86
3-6	243	13,29	149	12,64
6-12	305	16,68	203	17,22
12-24	267	14,61	178	15,10
pow. 24	552	30,20	386	32,73
2. Bezrobotni wg wieku	1828	100	1179	100
z tego				
18-24	206	11,27	147	12,47
25-34	511	27,95	354	30,03
35-44	477	26,09	297	25,19
45-54	387	21,17	234	19,85
55-59	164	8,97	99	8,39
60 lat i więcej	83	4,55	48	4,07
3. Bezrobotni wg wykształcenia	1828	100	1179	100
z tego				
- wyższe	174	9,52	83	7,04
- policealne i średnie zawodowe/ branżowe	431	23,58	259	21,97
- średnie ogólnokształcące	177	9,68	119	10,09
- zasadnicze zawodowe/ branżowe	652	35,67	450	38,17
- gimnazjalne/ podstawowe i poniżej	394	21,55	268	22,73
4. Bezrobotni wg stażu pracy	1828	100	1179	100
z tego				
do 1 roku	273	14,93	198	16,79
1-5	576	31,51	372	31,55
5-10	359	19,64	229	19,42
10-20	293	16,03	167	14,16
20-30	106	5,80	60	5,09
30 i więcej	38	2,08	21	1,79
bez stażu	183	10,01	132	11,20
5. Kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy *	1507	100	990	100
w tym				
do 30 roku życia	431	28,60	309	31,21
w tym do 25 roku życia	206	13,67	147	14,85
długotrwale bezrobotni	1001	66,42	684	69,09
pow. 50 roku życia	416	27,60	252	25,45
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	25	1,66	13	1,31
posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	391	25,95	270	27,27
posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	0	0	0	0
niepełnosprawni	76	5,04	49	4,95

Zródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MRiPS-01 o rynku pracy

* Osoba bezrobotna może należeć do kilku kategorii osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Z powyższej tabeli wynika, że bezrobotni mieszkający na wsi stanowili aż 64,50% ogółu. Wśród nich najwięcej było osób zarejestrowanych powyżej 24 miesięcy (32,73%), w wieku 25-34 lat (30,03%), z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym (38,17%) i ze stażem pracy od roku do 5 lat (31,55%). Analizując dane dotyczące kategorii osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy należy zauważyć, że 309 bezrobotnych zamieszkałych na wsi nie ukończyło 30 roku życia, 252 osoby przekroczyły 50 rok życia a 684 osoby miały status osoby długotrwale bezrobotnej.

W okresie od stycznia do czerwca 2022 r. w dyspozycji pośrednictwa pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żninie było 894 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (w tym 311 oferty pracy niesubsydiowanej).

Tabela 2. Aktywizacja osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi na tle osób bezrobotnych ogółem w okresie od stycznia do czerwca 2022 r. Stan na dzień 30.06.2022 r.

Podstawowe formy aktywizacji		Bezrobotni ogółem	Bezrobotni zamieszkałi na wsi	
			osoby	udział w ogółem (%)
1. Podjęcie pracy subsydiowanej		172	103	59,88
z tego	prac interwencyjnych	21	12	57,14
	robót publicznych	77	52	67,53
	podjęcia działalności gospodarczej	38	24	63,16
	w tym w ramach bonu na zasiedlenie	1	0	0
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	21	10	47,62
	podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	14	5	35,71
	podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	0	0	0
	podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0	0
	podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0	0
	podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	0	0	0
	podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	1	0	0
	inne	0	0	0
2. Rozpoczęcia szkolenia		23	12	52,17
w tym w ramach bonu szkoleniowego		0	0	0
3. Rozpoczęcia stażu		255	162	63,53
w tym w ramach bonu stażowego		0	0	0
4. Rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych		0	0	0
5. Rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej		62	44	70,97
w tym w ramach PAI		0	0	0
6. Skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych		0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MRPiT-01 o rynku pracy

W pierwszym półroczu 2022 roku z różnych form aktywizacji zawodowej (zatrudnienie subsydiowane, szkolenia, staże oraz prace społecznie użyteczne) skorzystało 512 osób bezrobotnych, z czego 321 to osoby bezrobotne zamieszkałe na wsi, tj. 62,70% wszystkich objętych powyższymi formami pomocy.

Zatrudnienie subsydiowane podjęły 103 osoby bezrobotne zamieszkałe na wsi, tj. 59,88% podejmujących zatrudnienie subsydiowane w powiecie. Najbardziej popularną formą zatrudnienia subsydiowanego wśród bezrobotnych mieszkających na wsi były roboty publiczne (52 osoby), podjęcia działalności gospodarczej (24 osoby) oraz prace interwencyjne (12 osób).

Stażę rozpoczęły 162 osoby bezrobotne zamieszkałe na wsi (63,53 % wszystkich stażystów). Prace społecznie użyteczne podjęły 44 osoby bezrobotne zamieszkałe na wsi, co stanowiło 70,97 % wszystkich bezrobotnych rozpoczynających prace społecznie

użyteczne. Natomiast 12 osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi rozpoczęło szkolenie (52,17 % szkolących się).

Bezrobocie wśród mieszkańców obszarów wiejskich jest istotną kwestią społeczną z uwagi na to, że brak możliwości zatrudnienia pociąga za sobą określone konsekwencje w postaci niemożności zaspokojenia podstawowych potrzeb, obniżenia poziomu życia czy dysfunkcji życia osobistego, rodzinnego i społecznego.

Najdotkliwiej na obszarach wiejskich problemem bezrobocia dotknięte są długotrwale bezrobotni, w wieku 25-34 lat i osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Szczególnie do tych grup powinny być kierowane programy pomocy na rynku pracy w celu aktywizacji ludzi bezrobotnych, w konsekwencji wyrównania i podniesienia szans rozwoju i zarazem poziomu życia ludności wiejskiej w Polsce.

Największym problemem osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP, w tym zamieszkałych na wsi, jest niska mobilność, problemy komunikacyjne, co pociąga za sobą konieczność poszukiwania pracy jak najbliżej miejsca zamieszkania.

Konieczne jest zatem wspieranie tworzenia miejsc pracy i aktywizacji zawodowej osób z obszarów wiejskich. Mieszkańcy obszarów wiejskich często mają bardzo małe doświadczenie zawodowe co powoduje, iż są nieatrakcyjni na rynku pracy. Jako skuteczne formy pomocy wobec osób wykazujących deficyt kwalifikacji i doświadczenia zawodowego, a także po długiej przerwie w świadczeniu pracy należy wskazać roboty publiczne i staże. Obie formy cieszą się dużym zainteresowaniem zarówno wśród osób bezrobotnych, dla których jest to konkretna forma pomocy, jak i pracodawców, którzy przez okres kilku miesięcy nie muszą ponosić wszystkich kosztów zatrudnienia pracowników.

Działania proponowane przez PUP wynikają z zapotrzebowania na ten konkretny rodzaj wsparcia, a co najważniejsze pozwalają na zniwelowanie barier napotykaných przez osoby mieszkające na wsi, podniesienie poziomu życia, wzrost ich dochodów, czy spadek poziomu zjawisk patologicznych w ich rodzinach.